

HRVATSKA, IZDOJENO

Ministarstvo socijalne politike: Godišnje za stambene zajednice za beskućnike 651.000 eura

OBJAVLJENO PRIJE 2 TJEDNA PIŠE BILJANA BAŠIĆ

Udijeliti koji cent beskućniku ili ga nekim priložima održavati na površni, aliće i dalje ostati u beskućništvu, nije jako loše, ali nije ni dovoljno, nego je te ljude potrebno podržati i na drugi način, kako bi se maknuli s ulice i počeli samostalno živjeti. Barem oni beskućnici koji za to imaju kapacitet i to mogu. Nije ih previše, ali za svakog beskućnika koji se uspije izvući, velika je stvar ako se uspije ponovno samostalno brinuti o sebi.

Pitali smo Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike koliko rade na programima stambenih zajednica. To su oblici organiziranog

smještaja najčešće za ciljane skupine beskućnika, obično mlađe dobi, koji imaju predispozicije da se mogu zaposliti i započeti sa samostalnim životom, a do tada im se osigurava stan. Iz Ministarstva smo dobili i niz drugih konkretnih podataka o izdvajanjima za siromašne i ostale kojima su nužni socijalni transferi.

Uz napomenu kako su beskućnici su iznimno ranjiva skupina korisnika, a kvalitetna skrb o njima zahtjeva multidisciplinarni pristup uključujući znanstvenu i stručnu razinu te sinergijsko djelovanje na svim razinama pri čemu je međuresorna suradnja nužna kako bi im se pomoglo da izađu iz siromaštva, Ministarstvo ističe kako se najveći uspjeh vidi u stambenim zajednicama koje provode programe podrške za beskućnike u dužem vremenskom periodu. Odnosno, one stambene zajednice koje imaju odgovarajuće ljudske resurse i prostorne kapacitete, te koje su povezane s drugim institucijama i dionicima u lokalnoj i regionalnoj zajednici. Iz iskustva organizacija koje se bave ovom problematikom, smještaj u stambenim zajednicama se pokazao iznimno uspješan u reintegraciji beskućnika i u tom smjeru bi se trebale razvijati daljnje aktivnosti u skrbi za beskućnike, ističu u resornom ministarstvu koje je zaduženo i socijalna pitanja, a time i za beskućnike.

„Od 1. lipnja 2023. financiranje programa i projekata koji su usmjereni na beskućnike nastavljeno je kao posebno prioritetno područje unutar natječaja „Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga za razdoblje 2023. do 2025. godine. U sklopu tog natječaja financiraju se 24 trogodišnja programa podrške i skrbi za beskućnike u odobrenom godišnjem iznosu od 690 tisuća eura.

Od navedena 24 financirana programa za beskućnike koje provode udruge i druge neprofitne organizacije, njih 17 su pružatelji usluga dnevnog boravka i stambenih zajednica. Ti programi se provode na području Međimurske, Splitsko-Dalmatinske, Dubrovačko-neretvanske, Istarske, Primorsko-goranske, Grada Zagreba, Varaždinske, Osječko-baranjske, Šibensko-kninske, Karlovačke i Zadarske županije”, kažu u Ministarstvu.

Također, u tijeku je nastavak druge godine trogodišnjeg ciklusa unutar kojega se financiraju 23 udruge u godišnjem iznosu od 864.500 eura pri čemu je Ministarstvo za drugu godinu provedbe osiguralo povećanje financijske omotnice za 30 posto svim organizacijama civilnog društva koje provode programe u okviru navedenog natječaja. Ukupan iznos koji izdvaja za financiranje usluga stambenih zajednica, odnosno dnevnog ili poludnevnog boravka za beskućnike je godišnje 651.300 eura.

Nadalje, u 2023. godini financirana su dva natječaja koja su bila usmjerena na beskućnike – i to trogodišnji program „Širenja mreže socijalnih usluga“, u okviru kojih se provodilo 14 programa u godišnjem iznosu od većem od 385 tisuća eura. U provedbi programa bilo je uključeno više od tisuću korisnika, a od toga je 107 korisnika koristilo usluge dnevnog boravka i smještaja u pet stambenih zajednica.

Financirani su i dvogodišnji programi koji su bili usmjereni smanjenju i prevenciji socijalne isključenosti te socijalnom uključivanju i integraciji socijalno osjetljivih skupina. U tom okviru financirano je pet programa usmjerenih unaprjeđenju skrbi za beskućnike u iznosu od gotovo 62 tisuće eura, a u što je bilo uključeno 217 korisnika.

Navode također kako je Ministarstvo iz nacionalnih sredstava od 2016. godine financiralo programe i projekte za beskućnike putem natječaja za udruge i druge neprofitne organizacije, u ukupnom iznosu od većem od 3,3 milijuna eura.

No, najveći iznos sredstava za razne socijalne programe osigurano je iz europskih izvora.

Tako otkrivaju kako je iz EU sredstava od 2016. godine do danas, Ministarstvo iz sredstava Fonda europske pomoći za najpotrebitije (FEAD-a) osiguralo 39,4 milijuna eura za financiranje projekata humanitarnih organizacija (Caritasi, Crveni križevi, udruge), kroz koje je pružena pomoć u obliku hrane i osnovne materijalne pomoći za više od 300 tisuća osoba koje žive u siromaštvu ili su u riziku od siromaštva.

Također, od 2016. godine do danas, isto ministarstvo je iz sredstava Europskog socijalnog fonda (ESF) financiralo niz projekata u vrijednosti preko 655,15 milijuna eura namijenjenih aktivnostima socijalnog uključivanja brojnih ranjivih skupina, uključujući i beskućnike za što je izdvojeno više od 1,69 milijuna eura.

Ministarstvo napominje kako je u tijeku priprema i objava prvih ESF+ poziva za koje su sredstva osigurana u okviru Programa Učinkoviti ljudski potencijali 2021.-2027. čija je vrijednost 2,19 milijardi eura, od čega je 582,7 milijuna

eura je namijenjeno za socijalno uključivanje i materijalnu deprivaciju, gdje su jedna od ciljanih skupina i beskućnici. Jedan od planiranih poziva je i Poziv u vrijednosti od 19 milijuna eura, namijenjen pružanju pomoći u obliku hrane i osnovne materijalne pomoći, za osobe koje žive u siromaštvu ili su u riziku od siromaštva, uključujući i osobe koje su teško materijalno deprivirane, poput beskućnika.

Ministarstvo ističe kako je skrb o beskućnicima u nadležnosti jedinica lokalne i područne samouprave. Veliki gradovi i gradovi sjedišta županija dužni su u svojim proračunima osigurati sredstva za pružanje usluge smještaja u prihvatilištima i prenoćištima, uslugu prehrane u pučkim kuhinjama, ali i druge oblike materijalnih pomoći, potpora i usluga za svoje građane u potrebi.

Svake godine Ministarstvo u suradnji s županijama, velikim gradovima, općinama, te domovima socijalne skrbi čiji je osnivač Republika Hrvatska izrađuje Plan zbrinjavanja beskućnika u zimskim uvjetima. Uz podatke o mogućnostima smještaja beskućnika u ekstremnim zimskim uvjetima u prihvatilištima i prenoćištima, Plan sadrži podatke o mogućnostima osiguravanja privremenog smještaja i drugih usluga za beskućnike u državnim domovima socijalne skrbi.

Nužno je, ističu, provoditi razne programe resocijalizacije i povratka beskućnika u svakodnevni život.

Uz izmjene Zakona o socijalnoj skrbi iz 2022. godine gdje je za beskućnike omogućeno pravo na zajamčenu minimalnu naknadu u 50 postotnom iznosu, iako je smješten u prihvatilište ili organizirano stanovanje što po prethodnom propisu nije bilo moguće, poseban naglasak je stavljen na uslugu organiziranog stanovanja za ovu korisničku skupinu.

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, zaključuju, kontinuirano financira projekte i programe (iz nacionalnih sredstva i iz EU fondova) koji su usmjereni poboljšanju uvjeta života beskućnika s naglaskom na širenje usluga u zajednici za beskućnike i psihosocijalnu podršku.

Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije

21. kolovoza 2024.